

Par sociālā dienesta darbu 2017. gadā

Sociālā dienesta uzdevums ir veikt sociālo darbu ar personām, ģimenēm un personu grupām. Novērtējot klientu vajadzības, materiālos un personiskos resursus, nosakot klienta līdzdarbības pienākumus un vienojoties par veicamajiem pasākumiem sniegt sociālo palīdzību, sociālos pakalpojumus vai organizēt to sniegšanu ģimenēm ar bērniem, kurās ir bērna attīstībai nelabvēlīgi apstākļi, audžuģimenēm, aizbildņiem, personām, kuras aprūpē kādu no ģimenes locekļiem, invalīdiem, pensijas vecuma personām, personām ar garīga rakstura traucējumiem un citām personu grupām, kurām tas nepieciešams.

Bijām izvirzījuši vairākus uzdevumus sociālā darba pilnveidošanai:

- sociālā dienesta darbinieku skaita palielināšanu (vismaz 1 sociālā darbinieka štata vietu darbam ar personām ar funkcionāliem traucējumiem);
- Nodrošināt katram sociālajam darbiniekam atsevišķu telpu darbam ar klientu, lai nodrošinātu konfidencialitātes ievērošanu;
- Ieviest novadā pakalpojumu „Aprūpe mājās”, slēdzot sadarbības līgumu par pakalpojuma nodrošināšanu un sagatavojot saistošos noteikumus par pakalpojumu „Aprūpe mājās”;
- Sadarboties ar SIA Baltvilla par veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu personām ar funkcionāliem traucējumiem, ideālā variantā Dienas aprūpes centra izveidošana;
- Organizēt podologa pakalpojuma pieejamību aprūpes mājās klientiem un citiem pensionāriem.

Diemžēl šos uzdevumus objektīvu no mums neatkarīgu apstākļu dēļ neesam īstenojuši un tie paliek kā uzdevumi turpmākajam periodam.

1.tabulā ir uzskaitītas sociālā dienesta darbības 2017.gadā un salīdzināšanai arī 2016., 2015.gadā

	Veiktās darbības	Skaits 2015.g	Skaits 2016.g	Skaits 2017.g
1	Pieņemti un izskatīti iedzīvotāju iesniegumi sociālai palīdzībai un pakalpojumu saņemšanai	916	941	965
2	Pieņemti iesniegumi pašvaldības pabalstu piešķiršanai (jaundzimušā aprūpei, transporta kompensācijām un apbedīšanai)	200	263	190
3	Sniegtas konsultācijas iedzīvotājiem	1472	1505	1223
4	Veiktas apsekošanas/reidi dzīvesvietā	131	106	120
5	Sagatavotas atbildes dažādām iestādēm	196	201	220
6	Sociālā dienesta sēdes	51	51	49
7	Pieņemti lēmumi sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu saņemšanai	910	945	967
8	Sastādītas vienošanās ar klientiem par līdzdarbību	79	63	99
9	Izsniegtas izziņas par atbilstību trūcīgas	172	168	177

	ģimenes statusam			
10	Izniegtas izziņas par atbilstību maznodrošinātas ģimenes statusam	332	316	317
11	Izvērtēta nepieciešamība Valsts apmaksātai sociālai rehabilitācijai, sagatavoti un nosūtīti dokumenti	9	18	12
12	Nodrošināts Valsts apmaksāts asistenta pakalpojums personām ar invaliditāti	28	20	20
13	Nodrošināts dienas aprūpes centra pakalpojums	1	2	2
14	Pakalpojuma „Atelpas brīdis” organizēšana un apmaksa	3	3	2
15	Krīzes centra pakalpojuma nodrošināšana	0	2	2
16	Nodrošināts pakalpojums ilgstošas aprūpes institūcijā (pašvaldības pirktis pakalpojums)	21	21	16
17	Īslaicīgā aprūpe institūcijā			2
18	Personas ikdienā veicamo darbību un vides novērtējums			20
19	Psihologa konsultācijas	364	346	237
20				

1.tabula

Sociālās palīdzības pabalstiem, sociālajiem pakalpojumiem un cita veida palīdzībai 2017.gadā izlietoti **EUR 436743**, (2016.g - EUR 398313).

Sociālais dienests iesniedza 10 lēmuma projektus domes sēdēm, sniedza priekšlikumus pašvaldības saistošo noteikumu projektiem par pabalstu jaundzimušā aprūpei un apbedīšanas pabalsta izmaksai. Regulāri veica saraksti ar iedzīvotājiem un iestādēm. Sagatavoja sociālā dienesta budžeta projektu un administrēja pašvaldības budžeta līdzekļus, kas novirzīti sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšanai. Dienesta darbinieki ir apmeklējuši kvalifikācijas celšanas seminārus un kursus atbilstoši MK noteikumu Nr.291 „Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem” Pašvaldība nodrošināja sociālā dienesta sociālā darba speciālistiem konsultatīvu atbalstu (supervīzijas) saskaņā ar Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 9. panta sesto daļu, nodrošinot sociālā dienesta darbiniekiem supervīzijas nodarbības 18 stundu apmērā.

Sociālā dienesta struktūrvienība ir Garkalnes Dienas centrs. Divas reizes nedēļā- otrdienās un ceturtdienās sociālās palīdzības organizators nodrošināja Garkalnes iedzīvotāju pieņemšanu. Garkalnes dienas centra darbinieki rudens un ziemas periodā nodrošināja „Zupas virtuves” ēdiena izdali. Izlietoti EUR 6460, kas ir par 9% vairāk nekā 2016.gadā. Dienas centra apmeklētājiem bija iespēja izmantot gan dušas, gan izmazgāt veļu, kā arī bez maksas saņemt iedzīvotāju ziedotos apģērbus un apavus. Apmeklētāji turpināja saņemt friziera pakalpojumus gan Garkalnes, gan Upesciema dienas centrā.

Garkalnes novada trūcīgās ģimenes/personas Sociālā dienesta telpās un Garkalnes Dienas centrā varēja saņemt Eiropas Atbalsta fonda pakas trūcīgām ģimenēm- pārtikas pakas, higiēnas un

saimniecības preču komplektus ģimenēm ar bērniem, mācību piederumu komplektus, pārtikas preces zīdaiņiem. Paku izdali papildus saviem tiešajiem pienākumiem veica sociālie darbinieki, kā arī ik mēnesi aizpildīja un nosūtīja atskaites par paku saņemšanu un izdalīšanu.

Turpinājās jau iepriekšējos gados iesāktā labdarības akcija. Domes deputāti Ziemassvētkos sarūpēja dāvanas novada vientuļajiem pensionāriem. Tādējādi iepazīstoties ar pensionāru problēmām un sadzīves apstākļiem. Patīkami, ka šajā labdarības akcijā jau vairākus gadus iesaistās arī abas novada izglītības iestādes.

Izdalītas arī DUS „Virši” sarūpētas Ziemassvētku paciņas. (2017. gada nogalē tās saņēma pansionāta iemītnieki)

Lielu, paldies, sakām arī visām tām ģimenēm, kuras ziedo apģērbus, apavus un sadzīves priekšmetus.

Sociālais darbs ar ģimenēm un bērniem. Darbu veic viens sociālais darbinieks.

2017.gadā no jauna iekārtotas 14 klientu lietas, pārraudzībā ir 31 lieta. Izvērtēti riski 21 personai un veikti 30 apsekojumi ģimenēs ar bērniem. Veikta personu funkcionālā novērtēšana, ģimenes un personu pamatvajadzību novērtēšana, veidotas genogrammas sastādīts plāns darbā ar sociālo gadījumu. Noslēgtas 11 vienošanās un 5 rehabilitācijas plāni.

2017.gada martā kopā ar psihologu uzsākta apmācības grupa vecākiem „Bērnu emocionālā audzināšana”, vecāku mazā apmeklējuma skaita dēļ, nodarbības tika pārtrauktas. Tika novadītas 3 nodarbības Garkalnes skolā.

18 bērniem izsniegti nosūtījumi psihologa pakalpojuma saņemšanai. 2 bērniem sagatavoti dokumenti pakalpojuma saņemšanai „Allažu krīzes centrā”.

Gada sākumā apzinātas 18 ģimenes ar bērniem un izveidots bērnu saraksts pa vecuma grupām, lai uzaicinātu piedalīties Jaungada pasākumā „Vislielākā dāvana”, ko rīkoja Berģu draudze.

Četriem novada bērniem ar invaliditāti nodrošināta uzturēšanās nometnē „Upe” no 10.-16.jūlijam. (par šo pasākumu tika sagatavots raksts novada avīzei.)

Noorganizēta novadu bērnu piedalīšanās biedrības „Sajūtu pasaule” organizētajā pasākumā kurš notika „Namdaru darbnīcā”. Pasākumā piedalījās novada bērni kopā ar vecākiem (par šo pasākumu tika sagatavots raksts novada avīzei.)

Notikušas 6 starpinstitucionālās komandas sēdes sadarbībā ar Garkalnes novada bāriņtiesu, izglītības iestādēm un policiju, kurās skatīti jautājumi par bērnu uzvedību, skolas apmeklējumiem, sekmēm kā arī vecāku atbildību par saviem bērniem.

Sociālo lietu, komunālo un drošības jautājumu komitejai sagatavoti 26 jautājumi par ēdināšanas, bērnu ārpusskolas nodarbību u.c.apmaksu bērniem no daudzbērnu ģimenēm.

Turpinājās sadarbība ar pašvaldības policiju, novadā deklarēto, bet skolu neapmeklējošo bērnu sakarā, lūgums rīkot reidus pie riska ģimenēm u.c. Sadarbība ar skolu sociālajiem pedagogiem, sadarbība ar citu novadu sociālajiem dienestiem, bāriņtiesu un ģimenes ārstiem.

Klientiem tiek sniegta informācija par iespējām uzlabot savu sociālo situāciju. Vecāki konsultēti par iespējām iesniegt iesniegumus Uzturlīdzekļu garantiju fondā, juridiskās palīdzības administrācijā.

Psihologa pakalpojumi

Sociālā dienesta psihologs 2017. gadā ir sniedzis 237 konsultācijas, no tām 133 konsultācijas pieaugušajiem un/vai bērnu vecākiem un 104 konsultācijas bērniem. Sagatavoti 16 atzinumi par psiholoģiskās izpētes rezultātiem.

Psihologs piedalījies divās konsultatīvi informatīvajās sapulcēs Garkalnes Mākslu un vispārīglītojošā pamatskolā, trīs bāriņtiesas sēdēs un divās Starpinstitucionālās komandas sēdēs.

Sociālais darbs ar pieaugušajiem (pensionāriem, invalīdiem, bezdarbniekiem, no psihoaktīvām vielām atkarīgajiem u.c.) Darbu veic viens sociālais darbinieks.

Sociālo pakalpojumu organizēšana dažādām iedzīvotāju grupām:

Pakalpojums „Aprūpe mājās” Garkalnes novadā šo pakalpojumu nodrošina tuvinieki vai kaimiņi, pašvaldība izmaksā pabalstu. Iedzīvotāji, kuri slimības laikā vai atveseļošanās periodā, vecuma vai funkcionālo traucējumu dēļ nevar veikt ikdienas mājas darbus un savu personisko aprūpi, lūdz piešķirt pabalstu pakalpojuma „aprūpe mājās” nodrošināšanai. Ar personām, kuras uzņēmušās atbildību par aprūpējamo, tiek noslēgta vienošanās par aprūpes darbu veikšanu. Gada laikā pabalstu aprūpes nodrošināšanai pieprasīja un saņēma 49 klienti, 17 no tiem ir pirmās grupas invalīdi un saņem arī īpašas kopšanas pabalstu. Pabalsts aprūpei mājās izmaksāts EUR 14114, 2016.g -EUR 15442, 2015.g- EUR16402.

Personām ar smagiem funkcionāliem traucējumiem, kuri nespēj veikt pašaprūpi un ar mājas dzīvi saistītas darbības un kuriem nepieciešams iesniegt dokumentu invaliditātes ekspertīzei, sociālais darbinieks klienta dzīvesvietā veica Personas ikdienā veicamo darbību un vides novērtējumu un aizpildīja dokumentu iesniegšanai Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijā. Pēc klienta un ģimenes ārsta lūguma veikti 20 novērtējumi.

Valsts apmaksāta sociālās rehabilitācijas pakalpojuma organizēšana. Pakalpojumu ir tiesīgas pieprasīt personas ar funkcionāliem traucējumiem, politiski represētās personas, kā arī no psihoaktīvām vielām atkarīgas personas, kurām ģimenes ārsts ir izsniedzis izziņu par veselības stāvokli un kontrindikāciju neesamību sociālās rehabilitācijas pakalpojuma saņemšanai. Sociālais darbinieks klientiem ar funkcionāliem traucējumiem dzīvesvietā novērtē pašaprūpes, mobilitātes un ar mājas dzīvi saistīto darbību funkcionālo traucējumu smagumu pakāpi atbilstoši Bartela indeksam, identificē sociālās funkcionēšanas problēmas. Tiek pārbaudīti iesniegtie dokumenti un pieņemts lēmums par pakalpojuma nepieciešamību, vai atteikšanu un sagatavotie dokumenti nosūtīti Sociālās integrācijas valsts aģentūrai (SIVA). 2017.gadā ir sagatavoti un iesniegti aģentūrā dokumenti par 12 personām, no tām 8 personām ar funkcionāliem traucējumiem, 2- politiski represētām personām, vienam klientam ar atkarības problēmām. Vienai personai ir atteikts sociālās rehabilitācijas pakalpojums.

Īslaicīgas sociālās aprūpes nodrošināšana institūcijā atveseļošanās periodā. Šo pakalpojumu nodrošina personām, kuras pēc izrakstīšanas no stacionāra nespēj patstāvīgi funkcionēt savā mājoklī. Tiek apzināti klienta resursi, radinieku atbalsts. Ja radinieki objektīvu apstākļu dēļ nespēj nodrošināt nepieciešamo aprūpi, tiek meklētas brīvas vietas īslaicīgās aprūpes nodaļās un sagatavots, un noslēgts

līgumus ar pakalpojuma sniedzēju. Periodā tika noslēgti līgumi ar Inčukalna novada pašvaldības aģentūras sociālās aprūpes māju „Gauja” un SIA „Limbažu slimnīca”. Nodrošināti īslaicīgas aprūpes pakalpojumi 3 personām atvaseļošanās periodā, izlietoti EUR 1864.65. Diviem bērniem ar invaliditāti nodrošināta īslaicīga aprūpe institūcijā, pakalpojums „Atelpas brīdis”, izlietoti EUR 2450.

Personām bez noteiktas dzīves vietas, bez atbalsta no ģimenes, tiek slēgts līgums par **pakalpojumu patversmē**. Periodā ir noslēgts līgums ar Biedrību „Latvijas Sarkanais Krusts” par patversmes pakalpojuma nodrošināšanu 2 personām, izlietoti EUR 126.

Ilgstošas sociālās aprūpes nodrošināšana institūcijā.

Garkalnes pašvaldība pakalpojumu ilgstošas sociālās aprūpes institūcijā 2017.gadā pirka no septiņām pašvaldībām. 16 personām tika nodrošināta aprūpe ilgstošas sociālās aprūpes institūcijā, no tām 2 bērniem, izlietoti EUR 49126.

Valsts sociālās aprūpes institūcijās atradās 4 Garkalnes novada iedzīvotāji.

Valsts apmaksāts asistenta pakalpojums.

Pirmās un otrās grupas invalīdi turpināja saņemt valsts apmaksātu asistenta pakalpojumu, lai nodrošinātu cilvēku ar invaliditāti pārvietošanos ārpus mājokļa un nokļūšanai vietās, kur cilvēks strādā, mācās, saņem pakalpojumus vai iesaistās sabiedriskās aktivitātēs. 2017.gadā asistenta pakalpojumu izmantoja 20 personas.

Pašvaldības pirktie sociālie pakalpojumi, pakalpojumus saņēmušo personu skaits un pašvaldības izlietotie līdzekļi redzami 2.tabulā

Pašvaldības pirktie pakalpojumi

Npk	Pakalpojums	Personu skaits	EUR	institūciju skaits
1	Aprūpe ilgstošas aprūpes institūcijās	14	40942	6
2	Bērnu ilgstoša sociālā aprūpe	2	8184	1
3	Īslaicīga aprūpe institūcijā	3	1865	2
4	Īslaicīgie pakalpojumi ģimenēm ar bērniem	2	2450	1
5	Dienas aprūpes centrs personām ar GRT	2	2150	1
6	Patversme	2	126	1

2.tabula

Sociālā palīdzība

Sociālo palīdzību nodrošina trūcīgām vai maznodrošinātām ģimenēm/personām pamatvajadzību nodrošināšanai. Ģimene sociālā darba izpratnē sastāv no laulātajiem vai personām, kurām ir kopēji izdevumi **pamatvajadzību nodrošināšanai** un kuras mitinās vienā mājoklī.

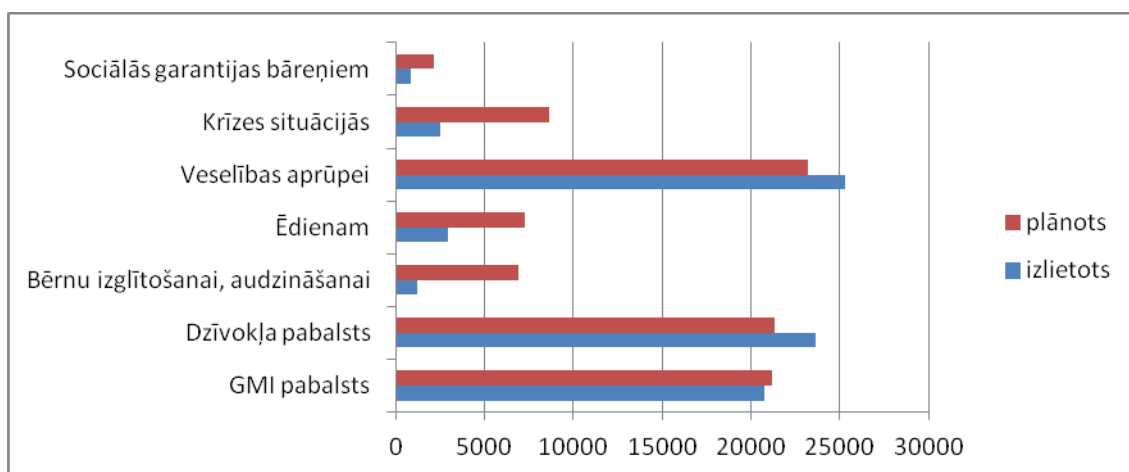
Pamatvajadzības ir : ēdiens, apģērbs, mājoklis, veselības aprūpe, obligātā izglītība.

Atbilstību trūcīgas personas/ģimenes statusam vai maznodrošinātās ģimenes/personas statusa piešķiršanai izvērtē pēc Ministru kabineta noteikumos Nr. 299 "Noteikumi par ģimenes vai atsevišķi dzīvojošas personas atzīšanu par trūcīgu" noteiktajiem kritērijiem, nosaka ienākumu un materiālā stāvokļa līmeni, kuru nepārsniedzot ģimene vai atsevišķi dzīvojoša persona tiek atzīta par

trūcīgu/ maznodrošinātu, Ģimene /persona atzīstama par trūcīgu, ja tās vidējie ienākumi katram ģimenes loceklim pēdējo triju mēnešu laikā nepārsniedz 128,06 eiro mēnesī. 2017.gadā par trūcīgām atzītas 173 personas,(2016.g -187) kas ir 2% no visiem pašvaldības iedzīvotājiem.

Saskaņā ar Garkalnes pašvaldības saistošajiem noteikumiem ģimene/persona atzīstama par maznodrošinātu, ja tās ienākumi katram ģimenes loceklim pēdējo triju mēnešu laikā nepārsniedz 90% no valstī noteiktā minimālā darba algas, vienuļam personam 100% no minimālās algas - 2017 gadā maznodrošinātās personas ienākumu līmenis EUR342 eiro mēnesī. (vienuļam personām 380 eiro).

Sociālo palīdzība 2017. gadā sniegta 541 personai, 2016.gadā- 576 personām, 2015.g- 570 personām. Pabalstiem izlietoti EUR 88514, 2016.g- EUR 88944, 2015.g- EUR 89191;

1.diagramma Plānotie un izlietotie līdzekļi sociālajai palīdzībai 2017.gadā

Kā redzams 1. diagrammā vairāk nekā plānoti līdzekļi izlietoti ir veselības aprūpei un dzīvokļa pabalstiem.

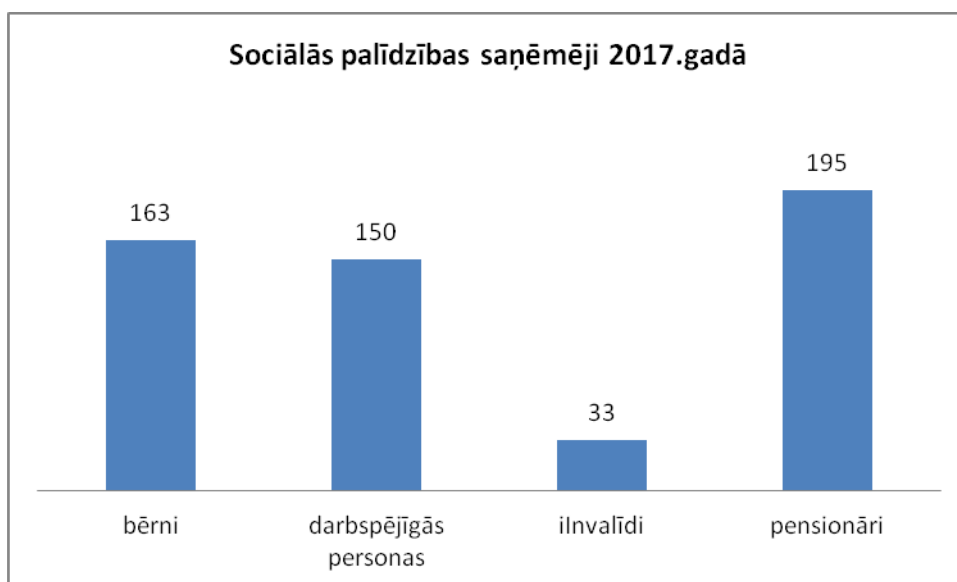
Savukārt 2. diagrammā attēloti sociālās palīdzības saņēmēji. Kā redzams visvairāk pēc sociālās palīdzības vērsas pensijas vecuma personas.

Sociālo pabalstu izmaksas un saņēmušo personu/ ģimeņu skaitu var redzēt 3.tabulā.

3.tabula

Pabalsta veids	EUR	% no kopējās summas	personas
Pabalsts garantētā minimālā ienākumu līmeņa nodrošināšanai	20714	23,4%	81
Dzīvokļa pabalsts	23665	26,7%	158
Pabalsts veselības aprūpei	25334	28,6%	208
Pabalsts ēdienam	5437	6,1%	41
Pabalsts bērnu izglītošanai	8409	9,5%	200

Vienreizējie pabalsti ārkārtas situācijā	3705	4,2%	18
Sociālās garantijas bāreņiem	1250	1,4%	3
Kopā:	88514		

2.diagramma Sociālās palīdzības saņēmēji

Kā redzams 3.tabulā, lielākā daļa no sociālās palīdzības pabalstiem tiek piešķirta veselības aprūpei – EUR 25334. Pabalstu veselības aprūpei piešķir veselības pakalpojumu pieejamības palielināšanai, pacientu iemaksu segšanai un veselības aprūpes pakalpojumu apmaksai, apmaksājot izdevumus par ārstēšanos slimnīcā, rehabilitācijas iestādē, masāžām, medicīniskiem pakalpojumiem, medikamentiem, ne biežāk kā reizi ceturksnī. 2017. gadā pabalstu saņēmušas 208 personas.

Laika periodā no 2011.gada līdz 2017.gadam personu skaits Garkalnes novadā, kurām noteikta atbilstība trūcīgas ģimenes (personas) statusam, samazinājies. (skat.diagrammu). Šāda dinamika saistīta ar to, ka nemainīgs kopš 2009.gada ir palicis trūcīgas personas ienākumu līmenis (128,06 *euro*), vienlaikus pēdējos gados pieaugusi minimālā darba alga, ģimenes valsts pabalsts par otro, trešo un nākamiem bērniem ģimenē, kā arī ar iedzīvotāju ienākumu nodokli neapliekamais minimums strādājošai personai un par apgādībā esošām personām.

Savukārt personu skaits, kurām noteikta atbilstība maznodrošinātas personas statusam ir palielinājies. Skaidrojums šim pieaugumam ir saistīts ar to, ka Garkalnes pašvaldībā maznodrošinātas personas ienākumu nosaka procentuāli (90%) no minimālās algas valstī, bet pensiju apmērs palielinājies salīdzinoši mazāk.

5.tabula.

Indikatori	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Trūcīgo personu skaits	567	460	287	212	172	187	173
Maznodrošināto personu skaits	69	208	234	290	333	311	
Sociālo palīdzību saņēmušo personu skaits	664	749	646	535	570	576	541
<i>Sociālo palīdzību saņēmušo personu īpatsvars no pašvaldībā dzīvojošo personu skaita, %</i>	9	9.7	8	6.6	7.1	6.9	6,2

Pabalstu saņēmēju skaita samazināšanos var skaidrot ar Garkalnes novada iedzīvotāju nodarbinātību. Pēc NVA datiem bezdarba līmenis Garkalnes novadā ir viens no zemākajiem Rīgas reģionā. Skat. 6.tabulu.

Bezdarba līmenis Garkalnes novadā

6.tabula

Gads	Bezdarbnieku skaits	Bezdarba līmenis %
2015	160	3,1
2016	139	2,7
2017	159	3,0

Pēc NVA apkopotajiem datiem 57% no visiem bezdarbniekiem Garkalnes novadā ir sievietes. Ja salīdzina bezdarbnieku skaitu pa problēmgrupām, tad ilgstošie bezdarbnieki ir 12% no visu bezdarbnieku skaita, jaunieši – 9%.

Vislielāko izdevumu daļu tomēr aizņem pašvaldības atbalsta izdevumi dažādām iedzīvotāju grupām, brīvprātīgo iniciatīvu izpildei, kopsummā EUR 278400. (2016.gadā - EUR 235275 , 2015.g - EUR 228589.) Tie ir pabalsti transporta izdevumu kompensēšanai, bērnu pusdienu apmaksā izglītības iestādēs, atbalsts sociālo māju iedzīvotājiem apkures izdevumu segšanai, pabalsts personas nāves gadījumā, Zupas virtuves nodrošināšana mazturīgām personām, pabalsts jaundzimušiem, aizbildņiem un citi vienreizēji pabalsti ar Domes lēmumu.

07.03.2017.

Garkalnes novada sociālā dienesta vadītāja

Silvija Putnika